

Agrometeorologische Berichten

Situatie op 1 juli 2025

Samenvatting

Net zoals februari, maart en april waren ook mei en juni weer droge en zonnige maanden. Juni was bovendien erg warm. Doordat er af en toe wat regen viel konden de gewassen zich goed ontwikkelen. Toch waren eind juni hier en daar ook al tekenen van droogtestress zichtbaar bij sommige teelten.

Voor wintergerst worden mooie opbrengsten verwacht. Voor wintertarwe bestaat echter de vrees dat hitte- en droogtestress tijdens de korrelvulling mogelijk gevolgen zal hebben voor de opbrengst. Voor de vroege aardappelen zijn de opbrengstverwachtingen vrij gunstig, vooral doordat heel wat percelen konden beregend worden. Ook de bewaarrassen ontwikkelen zich snel en goed. De suikerbieten ondervinden wel wat hinder van de droogte. De maïs kende een snelle groei in juni, maar ook hier laat de droogte zich intussen voelen op de lichtere gronden. Het weer tijdens de bloei zal bepalend zijn voor de uiteindelijke opbrengst van de maïs.

Doelstelling en methodiek

Deze berichten geven een overzicht van de weersgesteldheid in de voorbije periode. Vanaf juni gebeurt ook een oogstraming voor de voornaamste landbouwgewassen op regionaal en nationaal vlak. Naast de normale trend afgeleid uit de officieel gerapporteerde opbrengsten van de voorbije 15 jaren, worden voor elke combinatie (teelt/gebied) drie indicatoren berekend op basis van de weersgegevens, de simulaties van het B-CGMS gewasgroeimodel en de satellietbeelden van SPOT-VEGETATION, PROBA-V en Sentinel-3 (tiendaagse composieten met een spatiale resolutie van 1 km). Daarbij wordt enkel de informatie benut die momenteel al beschikbaar is (januari-heden). Met de data van de voorbije jaren wordt het regressieverband opgespoord tussen de finale oogstopbrengst (Y) en de indicatoren (Xi). De gevonden relaties worden dan, per landbouwregio en teelt, toegepast op de indicatoren van het huidige jaar, ter schatting van de oogstopbrengst. De nationale cijfers zijn afgeleid uit de regionale ramingen met de arealen als wegingsfactor.

Meer informatie en voorgaande Agrometeorologische Berichten zijn te vinden op www.bcgms.be.
Hier kan u ook tal van interactieve kaarten en grafieken consulteren.

Bronnen

De regionale opbrengsten en arealen van de voorbije jaren worden geleverd door het Nationaal Instituut voor de Statistiek (<http://www.statbel.fgov.be>). De satellietbeelden worden ter beschikking gesteld door Terrascope (<https://terrascope.be/nl>). Verder geraadpleegde documenten zijn afkomstig van de volgende organisaties: KBIVB/IRBAB, Inagro, LCG, Viaverda, LCV/Hooibeekhoeve, FIWAP, CIPF, CePiCOP, APPO, Boer&Tuinder, Landbouwleven en VILT.

Contacten

Centre Wallon de Recherches Agronomiques (CRA-W, Gembloux)	Viviane Planchon Yannick Curnel Damien Rosillon	v.planchon@cra.wallonie.be curnel@cra.wallonie.be d.rosillon@cra.wallonie.be
Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO, Mol)	Isabelle Piccard Carolien Toté	isabelle.piccard@vito.be carolien.tote@vito.be
Koninklijk Meteorologisch Instituut van België (KMI, Ukkel)	Michel Journée Pascal Mormal	michelj@meteo.be mormal@meteo.be

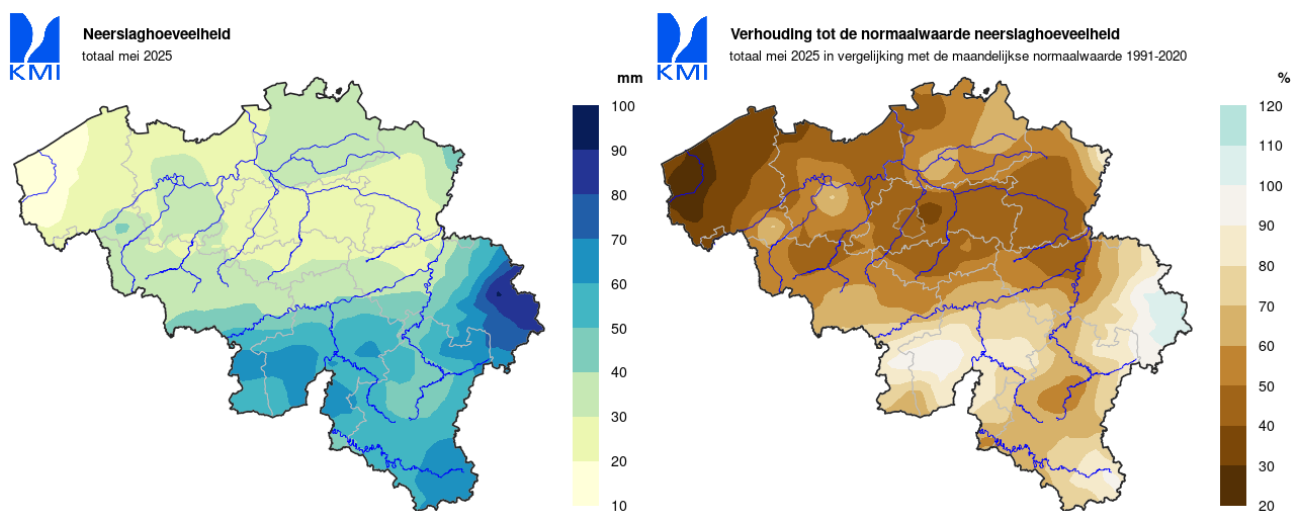
Datum van de volgende berichten: *begin september 2025*

Het weer tijdens het voorjaar

Net zoals februari, maart en april was ook **mei 2025** weer een droge en zonnige maand. In Ukkel viel slechts 26,6 mm neerslag (normaal 59,7 mm), verspreid over 7 dagen (normaal 14,7 dagen). Ongeveer de helft van die hoeveelheid viel bovendien op 1 dag tijd, namelijk op 27 mei. Vooral de eerste 3 weken van mei waren erg droog. De minste neerslag viel in West-Vlaanderen, slechts zo'n 30% van de normale hoeveelheid (Figuur 1).

Tijdens de eerste 20 dagen van de maand scheen de zon maar liefst 194u 18min (normaal 122u39min). Het einde van de maand verliep daarentegen somber met slechts 46u 24min zonnenschijnduur tegenover 75u 49min normaal tussen 21 en 31 mei.

Mei kende een erg warme start, maar de rest van de maand schommelden de temperaturen rond de normale waarden. De uiteindelijke gemiddelde maandtemperatuur lag iets boven de normale waarde (14,7°C tegenover 13,9°C normaal in Ukkel).

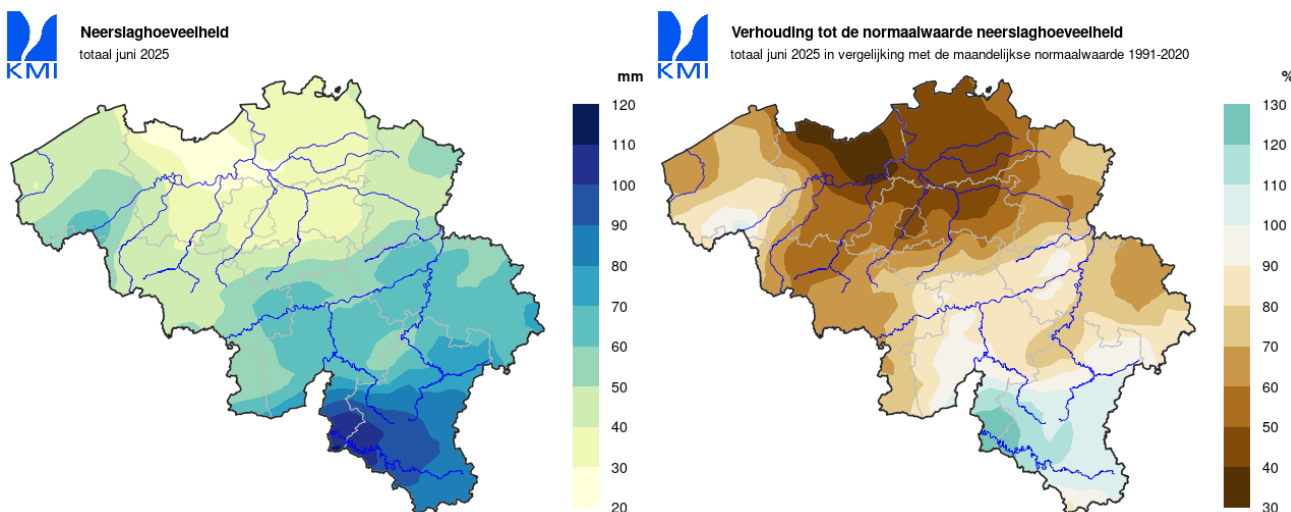

Figuur 1: Neerslaghoeveelheid in mei 2025 (links) en vergelijking met de normaalwaarde (rechts) (Bron: KMI)

Juni 2025 was niet alleen een droge en zonnige, maar ook een warme maand. De eerste 10 dagen waren nog eerder koel, maar daarna steeg het kwik aanzienlijk. De uiteindelijke gemiddelde maandtemperatuur in Ukkel bedroeg 19,3°C, ruim boven de normale waarde van 16,7°C. Daarmee werd juni 2025, samen met 2003, de op één na warmste junimaand sinds het begin van de metingen in 1833. In totaal werden er maar liefst 23 lentedagen ($T_{\max} \geq 20^\circ$), 13 zomerdagen ($T_{\max} \geq 25^\circ$) en 4 tropische dagen ($T_{\max} \geq 30^\circ\text{C}$) geregistreerd.

Er viel minder dan de helft van de normale neerslaghoeveelheid in Ukkel (31,6 mm tegenover 70,8 mm normaal in juni). Tussen 11 en 20 juni bleef het zelfs volledig droog. Ook nu viel de minste neerslag in de Oost-Vlaamse en Antwerpse Polders, ongeveer 45% van de normale hoeveelheid. In het uiterste zuiden van het land was het dan weer iets natter dan normaal (Figuur 2).

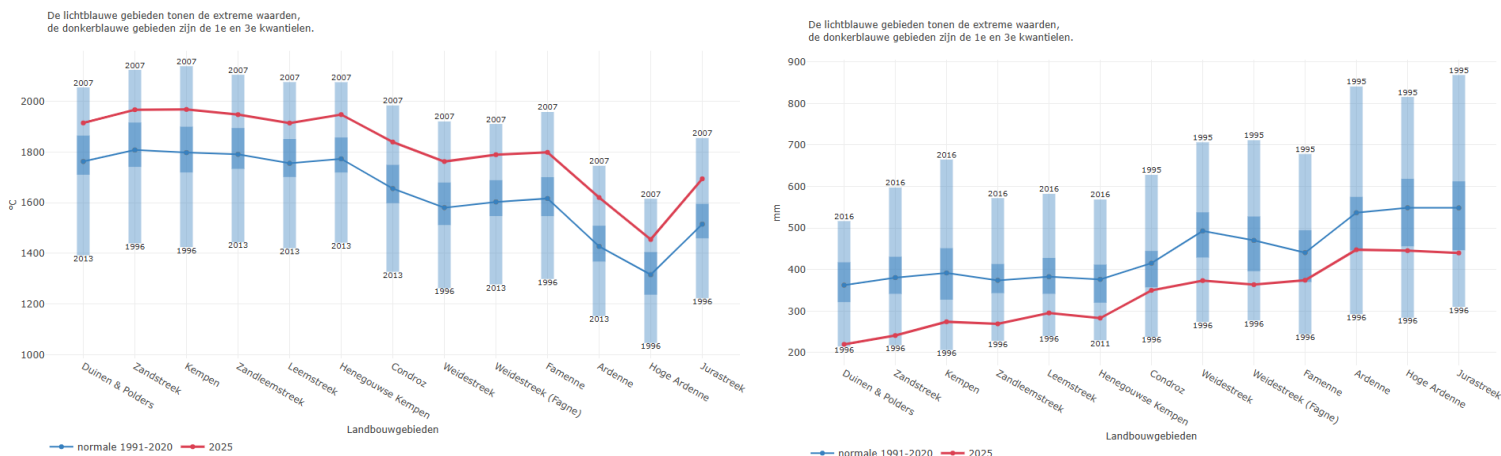
De maand juni begon somber, maar vanaf 11 juni scheen de zon uitbundig. De totale zonnenschijnduur in Ukkel bedroeg niet minder dan 248u 35min (normaal 199u 17min).

Figuur 2: Neerslaghoeveelheid in juni 2025 (links) en vergelijking met de normaalwaarde (rechts) (Bron: KMI)

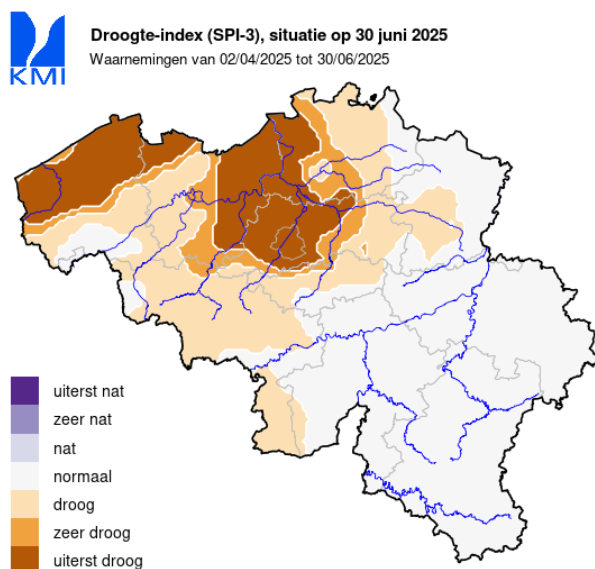
Seizoenoverzicht

Figuur 3 toont de temperatuur- en neerslagsom van 1 januari tot en met 30 juni 2025 voor de verschillende landbouwregio's. De temperatuursom ligt in alle regio's hoger dan gemiddeld, met afwijkingen tussen +9 en +14%. In Wallonië is het verschil iets groter dan in Vlaanderen. Zoals te verwachten viel na het droge voorjaar, ligt de neerslagsom in alle regio's onder de normale waarde. De verschillen variëren naargelang de regio. In de Duinen en Polders bedraagt het tekort bijna 40%, in de Leemstreek zo'n 21% en in de Famenne 'slechts' 14%.

Figuur 3: Temperatuursom (links) en neerslagsom (rechts) van 1 januari tot en met 30 juni 2025 ten opzichte van de normaalwaarden (1991-2020) voor de verschillende landbouwstreken (Bron: KMI-BCGMS)

In Figuur 4 wordt het neerslagtotaal van 2 april tot en met 30 juni 2025 voor gans België weergegeven in vergelijking met de normale waarde (SPI-3 index). In het westen en noordwesten van het land was het eind juni uiterst droog tot droog (bruine zones op de kaart). De regen van begin juli zorgde intussen voor wat beterschap in de uiterst droge regio's, maar de situatie blijft er nog steeds overwegend droog tot zeer droog.

Figuur 4: Droogte-index (SPI-3) van 2 april tot en met 30 juni 2025 (Bron: KMI)

In Vlaanderen geldt al sinds de tweede helft van maart code geel voor droogte. De aanhoudende droogte heeft geleid tot een snelle daling van de waterpeilen en afvoeren in zowel bevaarbare als onbevaarbare waterlopen. Op veel locaties zijn de debieten en waterpeilen laag, en in tal van onbevaarbare waterlopen wordt het ecologisch minimaal debiet niet gehaald.

De grondwaterstanden vertonen een wisselend beeld. Ze zijn laag tot zeer laag voor de tijd van het jaar in het westen en noorden van Vlaanderen. In het oosten van Vlaanderen, waar meer neerslag viel, variëren de grondwaterstanden van laag tot hoog. In de provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Antwerpen waren sinds 9 mei 2025 al plaatselijk tijdelijke onttrekkingsverboden van kracht. Deze werden in de loop van mei en juni verder uitgebreid, en ook Vlaams-Brabant werd aan de lijst toegevoegd.

Observaties vanuit de ruimte

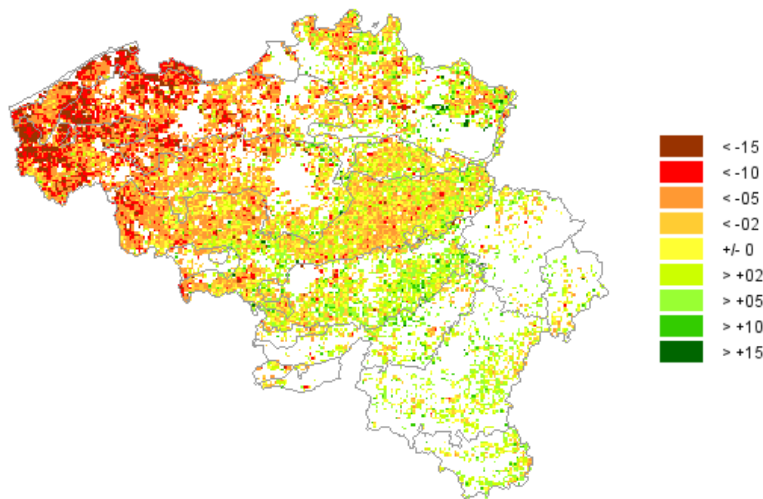
Figuur 5 vergelijkt het verloop van de NDVI vegetatie-index sinds januari met de langjarige referentiewaarde. Deze index is afgeleid uit Sentinel-3 satellietbeelden. In het begin van de winter scoorde de index nog flink boven de gemiddelde waarde, maar vanaf februari zagen we een afname.

Normaal stijgt de index vanaf maart doordat de gewasgroei weer op gang komt. Zoals in het vorige Bericht vermeld, begon die stijging dit jaar echter pas in april. In de meeste regio's volgde de groeicurve tot eind april nog het normale seizoenspatroon. Tijdens de laatste week van april en de eerste 3 weken van mei viel er nauwelijks regen. Dit bemoeilijkte de opkomst van pas aangelegde teelten en/of vertraagde de groei waardoor de vegetatie-index weinig of niet steeg. In heel wat regio's zat de index eind mei dicht tegen het langjarig minimum aan. Eind mei en begin juni regende het gelukkig weer waardoor de gewasgroei kon hernemen. Toch lag de index eind juni nog overall onder het langjarig gemiddelde. Het verschil is het grootst in de Polders, waar de minste regen viel. Naarmate we verder naar het centrum en zuiden van het land gaan, bijvoorbeeld in de Leemstreek, wordt het verschil met het gemiddelde kleiner. Ook in de Kempen benadert de groeicurve het langjarig gemiddelde.

Figuur 5: Evolutie van de vegetatie-index (NDVI) van 1 januari tot en met 30 juni 2025 ten opzichte van de gemiddelde, minimum en maximum waarden (1999-2024) voor akkerland in de Polders, de Kempen en de Leemstreek. (Bron: VITO)

De ruimtelijke verschillen komen ook duidelijk naar voren in Figuur 6, waarin de vegetatie-index voor 21–30 juni wordt vergeleken met het langjarig gemiddelde. In het westen van het land, vooral in West- en Oost-Vlaanderen en het noorden van Henegouwen, ligt de index eind juni op veel plaatsen onder de normale waarde (rode en oranje zones op de kaart). Dit patroon komt grotendeels overeen met de droge tot uiterst droge regio's in Figuur 4. In het oosten, het centrum en vooral in het zuiden van het land lijken de gewassen er beter voor te staan.

Figuur 6: Relatief verschil van de vegetatie-index (NDVI, afgeleid uit Sentinel-3 beelden) ten opzichte van het langjarig gemiddelde voor 21-30 juni 2025. De witte zones op de kaart zijn niet meegenomen in de analyse aangezien het aandeel van de landbouwgewassen hier minder dan 20% bedraagt. (Bron: VITO)

Overzicht van de gewassen: huidige toestand

Wintergranen:

Dankzij het mooie weer kon in Wallonië, in de regio Doornik – Ath, al eind juni, dus vroeger dan normaal, gestart worden met het oogsten van de **wintergerst**. Begin juli was het merendeel van de percelen gedorst. Enkel een klein aantal percelen biogerst (die typisch later gezaaid worden) moest nog geoogst worden. De eerste berichten wijzen op een goede opbrengst die plaatselijk zelfs kan oplopen tot 11 ton/ha.

De warme temperaturen van half juni hadden niet meteen gevolgen voor de wintergerst. Bij de **wintertarwe** bestaat echter wel de vrees dat de hitte- en droogtestress tijdens de korrelvulling mogelijk gevolgen gaan hebben voor het duizendkorrelgewicht. Door het warme en droge weer rijpt de wintertarwe nu wel erg snel. Er wordt verwacht dat er al half juli met de oogst van start kan gegaan worden.

Aardappelen:

Doordat er in april en mei af en toe wat regen viel, zien we bij de vroege aardappelen, die voornamelijk geteeld worden in West- en Oost-Vlaanderen, de droogste regio's van het land, toch nog vrij goede opbrengsten. Uit proefrooiingen begin juli door Viaverda / Inagro bij het vroege aardappelras Amora blijkt dat de gemiddelde opbrengst met 34 ton/ha iets lager ligt dan het vijfjarig gemiddelde na eenzelfde aantal groeidagen (37 ton/ha). Vooral percelen die niet beregend zijn blijven achter in opbrengst. Daar ligt het gemiddelde op 28 ton/ha, terwijl op de beregende percelen 41 ton/ha gehaald wordt. Ook de sortering is beter op de beregende percelen met 89% in de sortering +50mm, tegenover 68% bij de niet-beregende percelen. Het onderwatergewicht is goed en ligt gemiddeld op 395g/5kg.

Voor de halfvroegere rassen wordt verwacht dat de afrijping versneld zal verlopen, vooral als er weer een periode met hoge temperaturen komt. Tegen half juli zouden ze klaar kunnen zijn voor oogst.

Ook de bewaarrassen vertonen een voorsprong in hun ontwikkeling. De droge omstandigheden in het voorjaar hebben ervoor gezorgd dat de wortels zich goed ontwikkeld hebben, wat de gevoeligheid voor watertekort heeft verminderd. In de ruggen werden begin juli al grote knollen (40-60 mm) waargenomen. Dat er nu al relatief grove knollen gegroeid zijn, heeft ook te maken met het knolaantal per plant, dat door de droogte dit jaar algemeen lager ligt dan we gewoon zijn. Dankzij de regen die op het einde van de eerste week van juli viel, is een groeistilstand vermeden en mogen we hopen op een verdere toename van opbrengst en knolmaat.

De ziektedruk in de aardappelen is begin juli nog beperkt. Zonneschade en ozonverbranding worden wel regelmatig waargenomen. Wat plagen betreft, is de druk van de coloradokever momenteel matig, maar die kan toenemen bij nieuwe warme periodes. De bladluisdruk daarentegen is zeer hoog, één van de hoogste in meer dan 20 jaar. Gelukkig hebben natuurlijke vijanden de bladluizenpopulaties doorgaans goed onder controle gekregen, zelfs in percelen waar "kleine gele" bladluis (*Aphis nasturtii*) voorkwam. Behalve in enkele zeldzame gevallen was het niet nodig tussen te komen met insecticiden. Het valt ook te vrezen dat de hoge bladluisdruk wel geleid kan hebben tot meer virusaantasting in pootgoed.

Suikerbieten:

Doordat de suikerbieten dit jaar vroeger dan normaal gezaaid konden worden en dankzij het warme weer in april en mei bereikte het loof in sommige percelen al rond 25 mei de rijssluiting, meldt het KBIVB. De aanhoudende droogte verstoorde echter de wortelontwikkeling en zorgde eind juni op sommige percelen voor geelverkleuring van het loof.

De eerste groene bladluizen verschenen al vanaf half april. Toch verliep de toename van het aantal percelen dat de behandelingsdrempel bereikte relatief traag gedurende de hele maand mei. Slechts enkele percelen bereikten eind mei of begin juni de drempel voor een tweede of derde behandeling,

De aanwezigheid van zwarte bonenluizen (*Aphis fabae*) was daarentegen continu, met zelfs sterke koloniegroei vanaf de tweede week van juni als gevolg van de hoge temperaturen. Gelukkig konden deze kolonies onder controle worden gehouden dankzij de massale aanwezigheid van natuurlijke vijanden (nuttige insecten).

Ook de aanwezigheid van *Cassida*, een over het algemeen weinig bekende kever, werd in de bietenteeltzone vastgesteld.

Eind juni werden ook de eerste vlekken van *Cercospora* en roest waargenomen op enkele percelen uit het KBIVB netwerk. Het merendeel van de bietenpercelen was gelukkig nog vrij van ziekte.

Maïs:

Dankzij het droge en relatief warme weer verliepen de voorjaarswerkzaamheden vlot. Volgens het CIPF werd het merendeel van de maïs gezaaid tussen 15 april en 10 mei. De opkomst van de maïs was vrij homogeen op percelen met nog voldoende vocht in de bodem. Op percelen waar voorafgaand raaigras stond of in de droogste regio's was de opkomst daarentegen erg ongelijkmatig. Eind mei kon men, afhankelijk van de regio en zaaidatum, maïsplanten aantreffen in verschillende groeistadia, variërend van 2-3 bladeren tot wel 8-9 bladeren.

De neerslag en zachte temperaturen begin juni zorgen voor ideale groeiomstandigheden: in twee weken tijd vormden de planten gemiddeld 3-4 nieuwe bladeren. Half juni telde de maïs op de vroege percelen al 12-14 bladeren en was het gewas ongeveer 60 cm hoog. Ook de later gezaaide maïs ontwikkelde zich goed.

Daarna volgde echter weer een langere droge periode. Waar de gewassen eerst voorspoedig groeiden, was hier en daar al de impact van de droogte zichtbaar, vooral op lichte gronden, meldt LCV/Hooibeekhoeve. De hoge temperaturen vanaf half juni versterkten dit effect nog. De regen begin juli was dan ook meer dan welkom.

Voor de maïs breekt nu een cruciale periode aan. Als het te droog en te warm is tijdens de bloei, kan dit problemen geven voor de bevruchting en kolfvulling. De uiteindelijke opbrengst en kwaliteit zullen dus sterk afhangen van het weer in de komende tijd.